

§ 10 tilladelse efter Lov. Nr. 1486 af 24. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

**Langholmvej 34
4983 Dannemare**

6. 1. 2011

Stamoplysninger

Adresse:

Langholmvej 34
4983 Dannemare

Ejer på ansøgningstidspunktet:

Per Ploug

Kontaktperson:

Per Ploug, tel. 5494 4900

Ejendomsnummer:

21465

Matrikel nr:

3b, Dannemare By, Dannemare

Hovedaktivitet:

Fårehold og kvæghold

CVR nr:

74563457

CHR nr:

73895

Tilladelsesdato:

6.1.2011

Afgørelse

Ansøgt

Lolland Kommune har modtaget en ansøgning om § 10 tilladelse til at udvide dyreholdet på Langholmvej 34, 4983 Dannemare, fra 40 til 56,7 dyreenheder får og kvæg. Dette svarer til 322 får samt 12 stykker kvæg med tillæg. Dyrene går ude en del af året, og afgræsser naturarealer.

Ansøgningen er indsendt i henhold til § 10 i husdyrloven¹. Der er afkrydset i rubrikken "ja" i alle 10 spørgsmål omkring miljø, natur, landskab og naboforhold i ansøgningskemaet.

Lolland Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte i henhold til gældende regler, på baggrund af oplysningerne i ansøgningen samt nedenstående betingelser.

Betingelser

Ejendommen og dyreholdet må ikke udvides yderligere eller ændres driftsmæssig på en måde der indebærer forøget eller anden forurening, før kommunen har vurderet og evt. godkendt det.

Dokumentation i form af kvitteringer, for bortskaffelse af affald, indkøbte dyr, videresalg og slagteriafregninger, sædskifte- og gødningsplaner/regnskaber, forpagtnings- og afgræsningsaftaler m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Der er med denne tilladelse udelukkende taget stilling til de miljøtekniske forhold omkring dyreholdet. Der er således ikke taget stilling til forhold omfattet af anden lovgivning, f.eks. byggeloven, arbejdsmiljøloven og dyreværnsloven.

Høring

Udkast til denne tilladelse har været sendt i partshøring hos ansøger og naboer i 3 uger. Der indkom ingen indsigelser.

Lovgrundlag

Lov 1486 af 24. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Bek. 294 af 18. april 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Bek. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres ved annoncering i Extraposten og Lollandsposten i uge 3, 2011.

---

¹ Lov 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udnyttelsesfrist

Tilladelsen skal udnyttes inden 2 år. Udnyttes hele eller del af tilladelsen ikke inden 2 år, bortfalder den del der ikke er udnyttet.

Hvis den meddelte tilladelse på et senere tidspunkt ikke udnyttes, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, betragtes dette som kontinuitetsbrud. Herefter vil den del af tilladelsen der ikke har været udnyttet de seneste 3 år bortfalde.

Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, Sundhedsstyrelsen, landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. husdyrgodkendelseslovens §§ 85 – 87, samt lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål.

Evt. klage skal sendes til Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo. Vi skal have modtaget klagen senest 4 uger fra offentliggørelse – dvs. senest den 15.2.2011, ved arbejdstids ophør. Vi sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Det tidligere tilladte dyrehold på Langholmvej 34, 4983 Dannemare var 41,5 DE, fordelt på 27,9 DE får og 13,6 DE kvæg. Det ansøgte dyrehold er på 46,1 DE får og 10,6 DE kvæg, i alt 56,7 DE. Dette svarer til 12 stykker kvæg med tillæg og 322 voksne moderfår samt lam. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger, hvorfor der ingen nybyggeri er.

Dyrene afgræsser en del af året naturarealer i Lolland og Guldborgsund Kommune, samt ejendommens egen matrikel. Guldborgsund Kommunes vurderinger af græsningsarealerne fremgår af bilag 1.

Dyrene kommer på stald omkring årsskiftet, eller når vejrforholdene kræver dette. Kvæget kommer ud på græs igen i april måned, mens fårene læmmer på stald, og sættes på græs sammen med lammene i maj måned. Køerne står således på stald ca. 4 måneder om året, og fårene står på stald ca. 5 måneder om året.

Luftfoto af ejendommen med matrikelgrænser.

Planforhold

Ejendommen ligger 2,5 km syd for Dannemare by, i et område uden lokalplan. Den overholder afstandskravene til vandforsyninger, vandløb, søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel.

Nærmeste naboer er Langholmvej 32 og Langholmvej 37. Afstanden fra stald til beboelse på Langholmvej 32 er 59 meter. Afstanden til Langholmvej 37 er 88 meter.

Det vurderes dermed, at ejendommen lever op til alle krav i forhold til placering.

Gødningshåndtering

Der føres årligt gødningsregnskab for ejendommen. Der produceres udelukkende dybstrøelse på ejendommen, og al dybstrøelse bliver fraført ejendommen til CVR-nummer 10881005. Derudover afsættes gødning ved græsning på egne og forpagtede arealer.

Det vurderes at de generelle regler for håndtering og opbevaring samt udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at udvidelsen af husdyrholdet kan ske uden en væsentlig påvirkning af grundvand, vandmiljø og natur.

Lugt, støv og støj

Der har ikke tidligere været klager over dyreholdet på Langholmvej 34. Udvidelsen af dyreholdet medfører ikke nybyggeri, og der er ikke væsentlige ændringer i driften i forhold til tidligere.

Det vurderes derfor at gældende regler er tilstrækkelige til at sikre naboer og andre imod væsentlige lugt-, støv- og støjgener.

Natur og arealer

Ejendommens dyr afgræsser størstedelen af matriklen omkring Langholmvej 34. Desuden afgræsses 64 ha forpagtet jord ved Bøtø Nor i Guldborgsund Kommune, samt 19 ha forpagtet jord omkring Maribosøerne i Lolland Kommune.

Afgræsning af arealer i Guldborgsund Kommune

Mark 1-3. Se vurdering i bilag 1.

Afgræsning af arealer i Lolland Kommune

I Lolland Kommune afgræsses 19 ha eng og moseområde ved Maribo Sønderløse, ud over ejendommens egen matrikel på Langholmvej 34.

Kort over græsningsareal på Langholmvej 34

Kort over græsningsarealer omkring Maribosøerne.

Naturpleje med afgræsning af får og kvæg er en fordel for områderne, da afgræsningen er med til at opretholde områdets biodiversitet og forhindrer tilgroning. Lolland Kommune anser den fortsatte afgræsning af arealerne som et positivt tiltag, til fordel for området. Der vurderes ikke at være problematiske forhold i det ansøgte, så længe der tages hensyn til gældende regler for naturpleje af områder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Grundvand

Ejendommen og tilhørende arealer ligger udenfor nitratklasser, og dyretrykket på de forpagtede arealer er af så beskeden størrelse, at Lolland Kommune vurderer, at det ikke er problematisk i forhold til de grundvandmæssige hensyn.

Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at den ansøgte udvidelse af dyreholdet på Langholmvej 34 ikke vil give anledning til væsentlige gener, og at udvidelsen det ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Der gives derfor tilladelse til det ansøgte på det ovennævnte grundlag og de nævnte betingelser.

Bilag 1.

Guldborgsund Kommunes høringssvar omkring græsningsarealerne.

GULDBORGSUND

Lolland Kommune
Teknik og Miljømyndigheden
Jernbanegade 7
4930 Maribo
Att. Dorthe Prip Lahrmann

Høringsvar vedr. afgræsning af køer og får ved Bøtø Nor

21-06-2010

I forbindelse med en ansøgning om § 10 tilladelse i Lolland Kommune, hvor ansøger har arealer til afgræsning i Guldborgsund Kommune, er Guldborgsund Kommune blevet bedt om at afgive høringssvar i forhold til, om ændring af afgræsningen kan påvirke naturen i området.

Arealerne på i alt 64 ha er beliggende ved Bøtø Nor (se figur 1), og afgræsses i nudriften af køer, svarende til 9,06 DE i perioden 1/5 til 31/12 og af får, svarende til 7 DE i perioden 1/6 til 1/9, i alt 16,06 DE. Det maksimale dyretryk vil være 0,2 DE/ha i den periode, hvor der både går køer og får på arealerne.

I ansøgt drift ændres antallet af dyr på arealerne, således at der vil være køer svarende til 7,7 DE og får, svarende til 9,15 DE, i alt 16,85 DE i de samme perioder som i nudriften. Det maksimale dyretryk vil i ansøgt drift være 0,26 DE/ha i den periode, hvor der går både køer og får på arealerne. Dvs. der sker en stigning i græsningstrykket på 0,06 DE/ha fra nudrift til ansøgt drift.

GULDBORGSUND KOMMUNE

NATUR & MILJØ
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F
TLF +45 5473 1000
FAX +45 5473 1961
EMAIL: NATUR-MILJOE@
GULDBORGSUND.DK
WWW.GULDBORGSUND.DK

DOKNR. 168017/10
SAGSNR. 10/16192
SAGSBEHANDLER:
Kit Stoltzenbach Palmkvist
kph@guldborgsund.dk
DIR +45 5473 2706
MOB +45 XXXX XXXX

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER:
MAN-ONS KL. 9.00-15.00
TORS KL. 9.00-17.00
FRE KL. 9.00-12.00

Natura 2000-område

Princippet i beskyttelsen af Natura 2000-områder er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis et Natura 2000-område påvirkes af en aktivitet, skal der, jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen foretages en konkret konsekvensvurdering under hensyn til bevaringsmålsætningen. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Figur 1 – Arealer til afgræsning og Natura 2000-område ved Bøtø Nor

Alle afgræsningsarealerne er beliggende inden for Natura 2000-område nr. 173 (Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand), som bl.a. består af habitatområde nr. 152 og fuglebeskyttelsesområde F82 (Bøtø Nor). I udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 152 indgår flere kystrelaterede naturtyper. Indenfor afgræsningsområdet findes følgende terrestriske naturtyper knyttet til henholdsvis overgangen mellem hav og land eksempelvis strandeng/strandsump (nr. 1330), rigkær (nr. 7230) og surt overdrev (nr. 6230). Af arter på udpegningsgrundlaget vurderes det, at det kun er arter af flagermus som f.eks. damflagermus og bredøret flagermus, der vil benytte området. I udpegningsgrundlaget for F82 indgår arter af gæs og svaner, som eksempelvis grågæs, sædgæs og bramgæs, der især i vinterhalvåret raster i området. Derudover er tranen også på udpegningsgrundlaget, da den ofte raster i området omkring Bøtø Nor-søen,

Bøtø Nor er et inddæmmet og afdrænet indsøområde med en fladvandet sø, rørskov og græsset eng omkranset af landbrugsarealer.

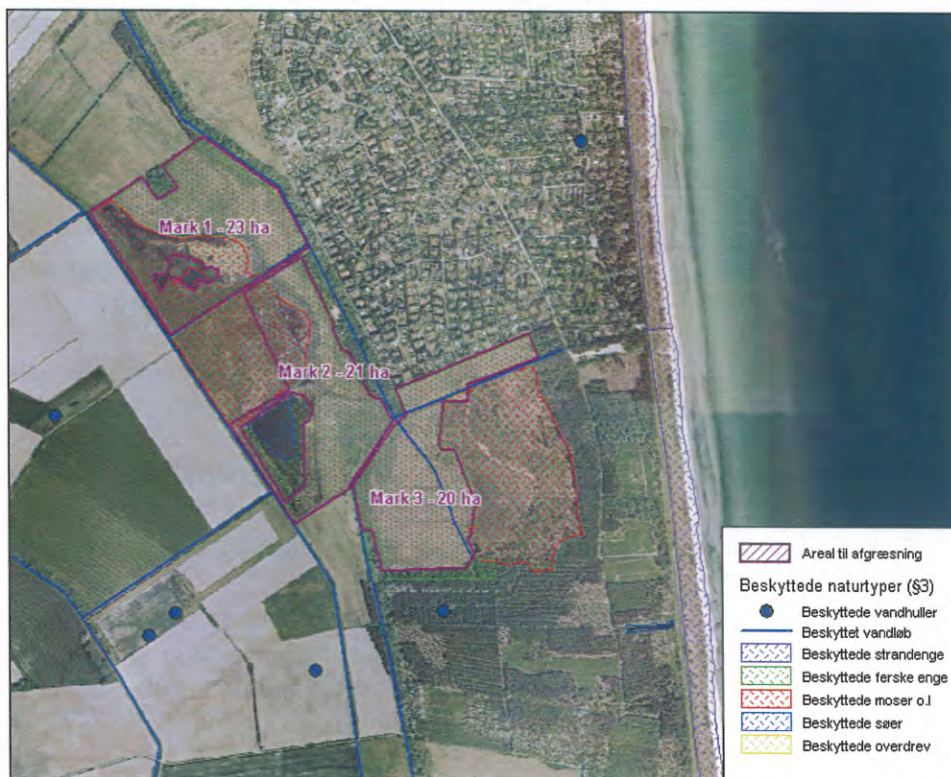
For Natura 2000-område 173 vurderes det, at den lille ændring i græsningstryk fra 0,2 DE/ha til 0,26 DE/ha ikke vil forringe bevaringsstatus for de terrestriske habitatnaturtyper, som findes i området, da de er afhængige af pleje, bl.a. græsning. Endvidere vurderes det, at bevaringsstatus for arter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet ikke vil blive negativt påvirket af afgræsningen af mark 1, 2 og 3, pga. det er positivt for dem at fouragere i lav vegetation.

Samtidigt vurderes det, at ændringen af afgræsningen beliggende i Natura2000-området *ikke* kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket væsentligt.

Beskyttet natur iht. Naturbeskyttelseslovens § 3

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. I henhold til Naturbeskyttelsesloven er der forbud mod ændringer af beskyttede naturtypers tilstand.

Alle tre marker er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, se figur 2 .

Figur 2 – Arealer til afgræsning og beskyttede naturtyper ved Bøtø Nor

Det ses, at arealerne omfatter naturtyperne beskyttet mose og eng, og at der løber beskyttet vandløb gennem og langs arealerne.

Det vurderes, at der ved fortsat afgræsning med den meget lille ændring i dyretrykket ikke vil ske en tilstandændring af de beskyttede naturtyper.

Arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

På arealerne, hvor afgræsningen foregår, er der registreret grønbroget tudse (reg. i 2010), strandtudse (reg. i 2010), spidssnudet frø (reg. i 2010) og løgfrø (reg. i 1999). Ved besigtigelse i området i 2010 er det kun det nordlige vandhul, der er besøgt. Ved denne besigtigelse er der ikke registreret løgfrø, men det er vurderet, at det ikke kan udelukkes, at løgfrøen lever i området.

Grønbroget tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle aile-beholdere og lignende kunstige anlæg. Grønbroget tudse opholder sig kun i vandhullet i forbindelse med æglægningen. Derefter opholder den sig på land, primært på steder med bar jord eller sand eller befæstet med grus, småsten, klinker, sten, asfalt eller gammel, sprukken beton, og meget ofte i tilknytning til menneskeboliger. Typisk raster de om dagen i jordhuller, under sten, under skrammelbunker, under terrassefliser eller inde i bygninger (udhuse, stalde).

Strandtudse findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

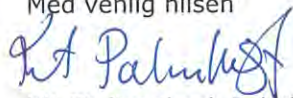
Spidssnudet frø, der ikke knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge.

Løgfrø yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Den raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.

Det vurderes, at ovenstående bilag IV-arter ikke påvirkes negativt af, at arealerne afgræsset, men det ses derimod som positivt for arterne, at arealerne afgræsses, således af arealerne ned til vandhullerne ikke gror til.

Guldborgsund Kommune vurderer derfor, at den lille ændring i græsningstryk på mark 1, 2 og 3 ikke påvirker naturen i området væsentligt, men anser afgræsningen som positivt for området.

Med venlig hilsen

Kit Stoltzenbach Palmkvist
Miljøbiolog